

Што е аутистичен спектар на нарушување?

Аутистичен спектар на нарушување (АСН) е развојна попреченост што може да предизвика значителни социјални, комуникациски и бихејвиорални предизвици. Честопати нема ништо за тоа како изгледаат луѓето со АСН што ги издвојува од другите луѓе, но луѓето со АСН може да комуницираат, да комуницираат, да се однесуваат и да учат на начини кои се различни од повеќето други луѓе. Способностите за учење, размислување и решавање проблеми на лицата со АСН може да варираат од надарени до тешки предизвици. На некои луѓе со АСН им треба многу помош во секојдневниот живот; на другите им треба помалку.

Дијагнозата на АСН сега вклучува неколку состојби кои порано се дијагностицираа одделно: аутистично нарушување, первазивно развојно нарушување не специфицирано на друг начин (ПРН-НДН) и Аспергер синдром. Сите овие состојби сега се нарекуваат аутистичен спектар на нарушување.

Знаци и симптоми

Луѓето со АСН често имаат проблеми со социјалните, емоционалните и комуникациските вештини. Тие би можеле да повторуваат одредени однесувања и можеби не сакаат промена во нивните секојдневни активности. Многу луѓе со АСН исто така имаат различни начини на учење, обрнување внимание или реагирање на нештата. Знаците на АСН започнуваат во раното детство и обично траат во текот на животот на една личност.

Децата или возрасните со АСН може:

- Да не покажуваат кон предмети за да покажат одреден интерес (на пример, не покажуваат кон авион кој прелетува).
- Не гледаат во предмети кога друго лице покажува кон нив.
- Имаат проблеми да се поврзат со другите или воопшто немаат интерес за други луѓе.
- Избегнуваат контакт со очите и сакаат да бидат сами.
- Имаат проблем да ги разберат чувствата на другите луѓе или да зборуваат за сопствените чувства.
- Претпочитаат да не се гушкаат, или може да се гушкаат само кога сакаат тие.
- Се чини дека не се свесни кога луѓето разговараат со нив, но реагираат на други звуци.
- Да бидат многу заинтересирани за луѓето, но да не знаат како да разговараат, да играат или да се однесуваат со нив.
- Повторуваат зборови или фрази што им се кажуваат или повторуваат зборови или фрази наместо вообичаениот јазик.
- Имаат проблем да ги изразат своите потреби користејќи типични зборови или движења.
- Не знаат да играат игри со „преправање“ (на пример, не се преправаат дека „хранат“ кукла).
- Ги повторуваат дејствата одново и одново.
- Имаат проблем да се прилагодат кога се менува рутината.
- Имаат невообичаени реакции на мирисот, вкусот, изгледот, чувството или звукот на нештата.
- Ги губат вештините што некогаш ги имале (на пример, престануваат да кажуваат зборови што ги користеле)

Дијагноза

Дијагностицирањето на АСН може да биде тешко бидејќи не постои медицински тест, како тест на крвта, за да се дијагностицираат нарушувањата. Лекарите го разгледуваат однесувањето и развојот на детето за да направат дијагноза.

АСН понекогаш може да се открие на 18 месеци или помлади. До 2-годишна возраст, дијагнозата од искусен професионалец може да се смета за многу сигурна. Сепак, многу деца не добиваат конечна дијагноза до многу постари. Ова доцнење значи дека децата со АСН можеби нема да ја добијат раната помош што им е потребна.

Третман

Во моментов не постои лек за АСН. Сепак, истражувањата покажуваат дека услугите за третман на рана интервенција може да го подобрат развојот на детето. Услугите за рана интервенција им помагаат на децата од раѓање до 3 години (36 месеци) да научат важни вештини. Услугите може да вклучуваат терапија за да му се помогне на детето да зборува, да оди и да комуницира со другите. Затоа, важно е да разговарате со докторот на вашето дете што е можно поскоро ако мислите дека вашето дете има АСН или друг развоен проблем.

Дури и ако на вашето дете не му е дијагностициран АСН, тој или таа може да се квалификува за услуги за третман на рана интервенција. Законот за образование за поединци со попреченост (IDEA) вели дека децата на возраст под 3 години (36 месеци) кои се изложени на ризик од доцнење во развојот може да бидат подобни за услуги. Овие услуги се обезбедуваат преку систем за рана интервенција во вашата држава. Преку овој систем, можете да побарате евалуација.

Покрај тоа, третманот за одредени симптоми, како што е логопедската терапија за доцнење на говорот, често не треба да чека за формална дијагноза на АСН.

Причини и фактори на ризик

Не ги знаеме сите причини за АСН. Сепак, научивме дека најверојатно има многу причини за повеќе видови на АСН. Може да има многу различни фактори кои ја зголемуваат веројатноста детето да има АСН, вклучувајќи еколошки, биолошки и генетски фактори.

- Повеќето научници се согласуваат дека гените се еден од факторите на ризик кои можат да ја направат личноста поголема веројатност да развие АСН.
- Децата кои имаат брат или сестра со АСН се изложени на поголем ризик и да имаат АСН.
- Поединци со одредени генетски или хромозомски состојби, како што е Фрагилен X или синдром, туберозна склероза, може да имаат поголеми шанси да имаат АСН.
- Кога се земаат за време на бременост, лековите на рецепт валпроична киселина и талидомид се поврзани со поголем ризик од АСН.
- Постојат некои докази дека критичниот период за развој на АСН се јавува пред, за време и веднаш по раѓањето.
- Децата родени од постари родители се изложени на поголем ризик да имаат АСН.

АСН продолжува да биде важна грижа на јавното здравство. Како и многу семејства кои живеат со АСН, ЦДЦ сака да открие што го предизвикува нарушувањето. Разбирањето на факторите што ја прават личноста поголема веројатност да развие АСН ќе ни помогне да дознаеме повеќе за причините. Во моментов се работи на една од најголемите американски студии досега, наречена Студија за истражување на раниот развој (SEED). SEED

разгледува многу можни фактори на ризик за АСН, вклучувајќи генетски, еколошки, бременост и фактори на однесување.

Кој е засегнат?

АСН се јавува кај сите раси, етнички и социоекономски групи, но е околу 4 пати почеста кај момчињата отколку кај девојчињата.

Повеќе од една деценија, Мрежата за следење на аутизмот и развојните пречки (ADDM) на ЦДЦ го проценува бројот на деца со АСН во САД. Научивме многу за тоа колку деца од САД имаат АСН. Ќе биде важно да се користат истите методи за да се следи како се менува бројот на деца со АСН со текот на времето за да се дознае повеќе за ова нарушување.

Ако сте загрижени

Ако мислите дека вашето дете може да има АСН или мислите дека може да има проблем со начинот на кој вашето дете игра, учи, зборува или дејствува, контактирајте со докторот на вашето дете и споделете ги вашите грижи.

Ако вие или докторот сè уште сте загрижени, побарајте од лекарот упатување до специјалист кој може да направи подлабока процена на вашето дете. Специјалисти кои можат да направат подлабока проценка и да направат дијагноза вклучуваат:

- Развојни педијатри (лекари кои имаат специјална обука за детски развој и деца со посебни потреби).
- Детски невролози (доктори кои работат на мозокот, 'рбетот и нервите).
- Детски психолози или психијатри (доктори кои знаат за човечкиот ум).

Во исто време, повикајте го јавниот систем за рана детекција во вашата држава за да побарате бесплатна евалуација за да дознаете дали вашето дете ги исполнува условите за интервентни услуги. Ова понекогаш се нарекува евалуација детето. Не треба да чекате упат од лекар или медицинска дијагноза за да го направите овој повик.

- Каде да се јавите за бесплатна евалуација од државата зависи од возраста на вашето дете:
- Ако вашето дете сè уште нема 3 години, контактирајте со вашиот локален систем за рана интервенција.
- Ако вашето дете има 3 години или повеќе, контактирајте го локалниот државен училишен систем.
- Дури и ако вашето дете сè уште не е доволно старо за во градинка или е запишано во државно училиште, јавете се во локалното основно училиште или образовниот одбор и побарајте да разговарате со некој што може да ви помогне да го оцените вашето дете.

Истражувањата покажуваат дека услугите за рана интервенција можат многу да го подобрат развојот на детето. За да бидете сигурни дека вашето дете го достигнува својот целосен потенцијал, многу е важно да добиете помош за АСН што е можно поскоро.

Економски трошоци

Вкупните трошоци годишно за деца со АСН во Соединетите Американски Држави се проценуваа на помеѓу 11,5 милијарди долари – 60,9 милијарди долари (САД 2011 година). Овој значаен економски товар претставува различни директни и индиректни трошоци, од медицинска нега до специјално образование до изгубена родителска продуктивност.

Децата и адолесцентите со АСН имале просечни медицински трошоци кои ги надминувале оние без АСН за 4.110-6.200 долари годишно. Во просек, медицинските трошоци за деца и адолесценти со АСН биле 4,1–6,2 пати поголеми отколку за оние без АСН. Разликите во просечните расходи се движеле од 2.240 до 3.360 долари годишно со просечни расходи 8,4–9,5 пати поголеми.

Во 2005 година, просечните годишни медицински трошоци за деца со АСН запишани во Медикеид биле 10.709 долари по дете, што беше околу шест пати повисоки од трошоците за деца без АСН (1.812 американски долари).

Покрај медицинските трошоци, интензивните интервенции во однесувањето кај децата со АСН чинат од 40.000 до 60.000 долари по дете годишно.

Извор: Центар за контрола и превенција на болести <https://www.cdc.gov/>